

Orosz elképzelés az Oroszország (FÁK-államok) és az USA közötti bibliográfiai-információs szupersztrádáról

Az oroszországi (FÁK-államokbeli) könyvtárakban és információs központokban a bibliográfiai, tájékoztatói, címzett, faktográfiai, teljes szövegű adatbázisokban jelentős mennyiségű információ halmozódott fel. Ez az információ meghatározó mértékben hazai szükségleteket szolgál akkor is, ha történetesen megvalósult a szóban forgó adatbázisok nyilvánossá tétele. Ennek oka: hiányzanak belőlük az angol nyelvű értelmezések, nem felelnek meg a nemzetközi/külföldi szabványoknak. Aztán: az elégtelen propaganda és marketing miatt még a kevés „comme il faut” bázis sem szolgált külföldre.

Bár az internet megjelenése valamennyire oldotta ezt az „oroszláncszemet”, ez a tény azonban továbbra is alig „kikezdett” tény maradt. Ez annál sajnálatosabb, mivel – nem hencegés mondani – az adatbázisok által felhalmozott információaszívumok között szép számban találhatók unikálisak, olyanok, amelyekhez a hozzáférés a nyugati államokban is „piacképes” volna.

A nyugati bibliográfiai-információs világba való belépés útja óhatatlanul az USA-n át vezet. A következők miatt:

- itt élnek a legnagyobb számban az efféle információk felhasználói, itt a legintenzívebb az információszolgáltatások és termékek iránti kereslet;
- ebben az országban leggazdagabbak az anyagi térítés lehetőségei;
- sokféle alapítvány, szponzor segíti elő a bibliográfiai-információs programok és tervek realizálását;

- itt tradicionális törekvés tapasztalható a hatékonyság javítására, aminek szép dokumentuma volna az Oroszország (FÁK-államok) és az USA közötti bibliográfiai-információs szupersztráda létrejötte;
- a szupersztráda létrejötte precedensül szolgálna más nyugati államok hasonló lépésének megtételére;
- az USA-ban – Nemzetközi Könyvtári-Információs Analitikai Központ (orosz betűszava: MBIAC) néven – tulajdonképpen máris kialakult az a szervezet, amely elindíthatja a szupersztráda kiépülését, majd biztosítja üzemelését.

Oroszországban a fogadó-küldő szervezet szerepét a létesítendő online bibliográfiai-információs központ, a *Rossijskij onlajnovij bibliotečno-informacionnyj centr (ROBIC)* látná el. Ennek első szervezeti egysége, a közös katalogizálási központ időközben megalakult. Az ismertett elképzelés egyedül lehetséges megoldást kínál annak a zárt-ságnak a leküzdésére, amelyben az oroszországi (FÁK-államokbeli) bibliográfiai-információs szolgáltatások leledzenek. A szupersztráda struktúrája kezdetben egyvonalú, majd osztott vonalú, végül pedig többvonalú volna.

/ŠRAJBERG, Ā. L.: Bibliotečno-informacionnaā supermagistral' Rossiā/SNG – SŠA v XXI veke: conceptual'nyj podhod i praktičeskaā realizaciā. = Naučnye i tehničskie biblioteki, 1. sz. 2000. p. 31–36./

(Futala Tibor)

A Kelet–Nyugat konfliktus az egyesített berlini Központi és Tartományi Könyvtárban

Tíz évvel a berlini fal lebontása (1989. november 9.) után sem tűnt el minden különbség Kelet és Nyugat között. Bár a szakmai kapcsolatok szinte azonnal létrejöttek, a két berlini városi könyvtár csak 1995 őszén egyesítették. Az ilyen esetekben szokásosan jelentkező konfliktusokat tovább terheltek az ország két fele közötti feszültségből eredő nehézségek. Ezért a Központi és Tartományi Könyvtárban számolni kellett a két intézmény

múltjával, a kelet–nyugati általános feszültséggel, s új utakat kellett keresni a konfliktusok feloldására.

A berlini Városi Könyvtár 1901-ben alapították, s az amerikai példa követése volt rá jellemző. Amikor ez az intézmény a város keleti zónájába került, hamarosan megtiltották, hogy a nyugati zónában lakók kölcsönözzenek belőle. Ezért a nyugat-ber-